

Meland kommune
Postboks 79
5906 FREKHAUG

Vår dato: 04.12.2019

Vår ref.: 201913818-3

Arkiv:

Dykkar dato:

Dykkar ref.:

Sakshandsamar:

Svein Arne Vågane

Bekkelukking ved Hestdal - Fråsegn - Gnr. 30, bnr. 2 og 4 - Meland kommune

Fråsegn:

NVE rår i frå at bekkelukkinga vert godkjent. Skulle kommunen likevel godkjenne lukkinga, meiner vi fylgjande må ligge til grunn:

- Ein må sikre at kapasiteten av røyra er god nok inkl. klimapåslag for området.
- Eventuell lukking bør avgrensast mest mogleg og ikkje utførast i noko særleg omfang mellom vandringshinderet for fisk (fossen) og brua.
- Lukkinga bør utformast slik at eventuelle rør har plass til og rett helling for botnssubstrat.
- Arbeidet må utførast når det er låg vassføring og når det ikkje er rogn i grusen nedstraums tiltaksområdet.

Søknaden:

Vi syner til søknad bekkelukking frå Irmelin og Jørgen Olsvoll sendt oss gjennom Meland kommune for uttale.

Bakgrunnen for søknaden om bekkelukking er at kommunen har bygt nytt vassanlegg. I samband med dette vart den kommunale vegen utbetra og lagt om. Dette arbeidet vart gjort etter godkjent reguleringsplan. Arbeidet førte til at delar av den fulldyrka jorda no er vegfylling og at den i framtida vert for bratt til å hauste på rasjonelt vis. Søkjar ynskjer derfor å lukke bekken eit stykke for å planere ei slakare helling opp mot vegen. Søkjar har nett starta opp att mjølkeproduksjon og har lite areal i høve drifta.

Søkjar ynskter i utgangspunktet å lukke bekken om lag frå vandringshinderet oppstraums køyrebrua og eit godt stykke nedover i retning Hestdalsvatnet. Oppstraums brua inneheld botnen gytegrus medan det nedstraums brua er finare botnssubstrat. Under synfaring i november med Fylkesmann, kommune og NVE

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord

Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst

Vangsvieien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

vart det drøfta å starte bekkelukkinga 2-3 m oppstrøms brua (ved ein liten høgresving sett medstrøms). Nedstrøms brua vart det drøfta å heller lukke bekken der det ikkje er så viktig gyteområde.

I tillegg er det søkt om å lukke bekken lenger oppe i vassdraget der det ikkje er fisk p.g.a. naturleg vandringshinder – sjå fig. 1. Dette for å betre arronderinga på arealet.

Slik vi tolkar den reviderte søknaden jf. kart side 2 er det søkt om å lukke bekken frå brua og om lag 50 m nedover bekken (på bnr. 2). Dette samsvarar delvis med det opphøvelege ynsket til søkjar frå før synfaringa fann stad – sjå fig. 1.

Fig. 1. Lengda på bekkelukkinga frå brua og nedover er målt opp etter samanlikning med avmerkingar på ortofoto side 2 på søknaden. Lengda er såleis omtrentleg. Hestdalsvatnet oppe til venstre i biletet. Traseen for vegbana er endra i høve kva den var når flyfoto vart teke. Kartkjelde: www.gardskart.no

Fig. 2. Frå brua og nedover. I dette området er det ein del vassjuke punkt på arealet motsett side frå der biletet er teke.

Fig. 3. Oppstraums bru mot vandringshinder.

Fig. 4. Oppstraums vandringshinderet ynskjer søkjar å lukke bekken i om lag 70m. Bekkekantane er murt opp frå gammalt av og bekken er langt smalare her enn nedstraums vandringshinderet. Ved stor vassføring flaumar vatnet ut over særleg venstre side sett medstraums.

Vår vurdering:

Ut frå erfaring ser vi at det er uheldig å lukke bekkar. Bekkelukking kan føre til at inntaket går tett p.g.a. kvist og anna rek. Vatnet kan då ta andre vegar og skade marka nedstraums. Dette gjeld både stadane i søknaden. For å avbøte situasjonen i høve høgre sida, bør det vurderast om ein kan heve arealet i dei lågaste punkta – sjå området i fig. 2. Det same prinsippet gjeld oppstraums vandringshinderet der ein bør vurdere å heve arealet med forsiktig start eit stykke frå bekkanten og auke hevinga bort frå den kommunale vegen og skogkanten – fig. 4. Det er same eigar på både sider av bekkjen i heile det søknadsområdet.

Med bakgrunn i dette rår vi derfor i frå at bekkelukkinga vert gjennomført i både områda.

Skulle kommunen likevel godkjenne søknaden, er vi glad for at tyngda av lukkinga er flytta til nedstraums brua. Vi meiner likevel den bør avgrensast mest mogleg i lengde. I den fiskeførande delen er det i så fall viktig at røyret har kapasitet til å ha grus i botnen (naturlig botnsubstrat). Sjå meir om dette på side 32 og utover i «slipp fisken fram» som de finn her:

<https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/dirnat2/attachment/385/dn-handbok-22-2002.jpg.pdf>

Eventuelt arbeid i elva kan medføre tilslamming av området nedstraums tiltaksområdet. For å avgrense eventuelle fylgjeskader av arbeidet i høve fiskeinteressene, bør arbeidet utførast på låg vassføring og på ei tid av året når det ikkje er rogn eller plommeseekkyngel i grusen nedstraums dette (tidsrommet oktober til og med juni).

Kapasiteten på røyra er vurdert av Norconsult i høve ein 20-årsflaum (Q20). Det er nytta klimapåslag 1,2. Vi gjer merksam på at det er tiltakshavar som er ansvarleg for at tiltaket vert tilstrekkeleg dimensjonert slik at ein unngår ulemper opp- og nedstraums.

Om kommunen godkjenner bekkelukkinga eller delar av den, opplyser vi om tiltakshavar si plikt til aktsemd og forvaltaransvar – sjå under generell informasjon.

Generell informasjon:

I vassressurslova kap. 2 er det gjeve ålmenne reglar om tiltak i vassdrag. NVE syner særskilt til tiltakshavar sitt forvaltaransvar og plikt til aktsemd i vassressurslova § 5. Paragrafen gjev pålegg om at vassdragstiltak skal planleggjast og gjennomførast slik at dei er til minst mogleg skade og ulempe for ålmenne og private interesser.

NVE gjer merksam på at dersom planen vert endra eller det syner seg at ålmenne interesser kan verte påverka av tiltaket, kan dette utløyse konsesjonsplikt jf. vassressurslova § 8. I slike tilfelle må plan for tiltaket sendast NVE for ny vurdering.

NVE kan med heimel i vassressurslova § 59 vurdere pålegg om retting for utførte vassdragstiltak som i ettertid vert vurdert som konsesjonspliktige etter vassressurslova. Iverksetjing av konsesjonspliktige tiltak utan naudsynt løyve er straffbart etter vassressurslova § 63.

NVE minner om at tiltaket må avklarast i høve anna relevant regelverk som t.d. plan- og bygningslova, laks- og innlandsfiskelova og naturmangfaldslova.

Tiltakshavar kan verte ansvarleg for eventuelle skader og ulemper på ålmenne og private interesser som fylgjer av tiltaket, jf. vassressurslova § 47.

Med helsing

Siss-May Edvardsen
fung. regionsjef

Svein Arne Vågane
senioringeniør

Dokumentet vert sendt utan underskrift. Det er godkjent etter interne rutinar.

Vedlegg:

Kopi til:

FYLKESMANNEN I VESTLAND